

UNIwersytet Gdański

Instytut Historii

University of Gdańsk - Institute of History

Komitet Główny Olimpiady Mediewistycznej

80-952 Gdańsk, Poland ul. Wita Stwosza 55

tel./fax. 0 58 523-21-41

e-mail: sekih@univ.gda.pl

Sekretariat Olimpiady Mediewistycznej

LO im. W. Pola w Czersku

tel./fax. 0 52 398-42-21

olimpiada.mediewistyczna@wp.pl

Czersk 2021-03-26

XIV OLIMPIADA MEDIEWISTYCZNA

A.D. 2021

II etap cz. B

Mapy

Szanowny Młody Mediewisto, przed Tobą kolejne zadania. Sprawdzian ze znajomości średniowiecznej geopolityki. Mamy nadzieję, że nie będziesz miał kłopotów z rozpoznaniem państw, ziem, miejscowości i szlaków bojowych i chorobowych. Zadania nie powinny sprawić Ci nadmiernych trudności. Karta odpowiedzi jest na trzech stronach, zadania dotyczą łącznie trzech map. Ułożono do nich pytania, za które możesz w sumie uzyskać 80 punktów. Jest więc o co walczyć.

POWODZENIA DANE ZAWODNIKA

(wypełnij drukowanymi literami)

.....

(imię i nazwisko)

urodzony(a) dnia.....19 r. w

uczeń/uczennica klasy (której).....

.....

(nazwa i adres szkoły)

ZADANIA DO MAPY A 22 pkt

Oto mapa Europy w okresie „czarnej śmierci” (i trochę po nim), okresu pełnego niepokojów społecznych, herezji i buntów. Niektóre z nich ukryte są pod liczbami, których użyj jako odpowiedzi na pytania takie jak: wskaż liczbę, która oznacza:

a) zasięg wojen, które zaczęły się od śmierci reformatora religijnego („heretyka”) w 1415 r. **3** Podaj nazwę miasta, w którym skazano go na śmierć - **Konstancja.**, oraz numer jaki ma na mapie - **9**

b) obszar, na którym wybuchło powstania **Wata Tylera** - **1**

c) obszar, na którym wybuchły rozruchy zwane tzw. „Kubusiów” - **4**. Po francusku bunt ów nazywa się.....**żakerią**

Wskaż miejsce, skąd rozprzestrzeniła się dżuma (tam mieli jej użyć Tatarzy jako broni biologicznej) - **8**.

Podaj nazwę tego miasta średniowieczną ...**Kaffa**.....

i współczesną ...**Teodozja**..... Na faktycznym terenie jakiego państwa się obecnie to miasto znajduje**Rosja**.

Podaj po kolei i nazwy miast jakie obejmowała dżuma w swej „podróży” do Europy :

7 -**Konstantynopol**

6 -**Messyna**....

5 -**Marsylia**

Wymień 4 państwa które „czarna śmierć” objęła w najmniejszym wówczas wymiarze:

.....**Polska**..... **Moskwa**.....

.....**Litwa**..... **Szwecja**.....

Miasta 10, 11,12 były w średniowieczu stolicami państw, łączył je ważny szlak handlowy, tym bardziej zagadką jest stosunkowo niewielkie straty jakie poniosły od dżumy. Zresztą miasta 10 i 11 wkraczały właśnie w swój złoty wiek !

Podaj ich nazwy:

10 - ...**Praga**..... 11.....**Kraków**.....

12 -**Kijów**.....

„Jak trwoga to do boga” mawia stare przysłowie, widać było jego prawdziwość w średniowieczu choćby po wzmożonym ruchu pielgrzymkowym do sanktuarium, które do dzisiaj jest jednym z najczęściej odwiedzanych przez pielgrzymów. Podaj nazwę tego miejsca – **Santiago di Compostella**..... oraz numer jaki ma na mapie - **13**

ZADANIA DO MAPY B 10 pkt

A, B, C to największe miasta ówczesnej (czyli już po „czarnej śmierci”) Francji uwidocznione na mapie obrazującej sytuację jednego z okresów w wojnie 100-letniej. Podaj nazwę miasta

A - ...**Orlean**... i rok bitwy, która miała przełomowe znaczenie dla losów tej wojny – **1429**

Podaj imię i nazwisko dowódcy, którego wojska przemaszerowały po tej bitwie szlakiem zaznaczonym na mapie czerwonymi strzałkami - ...**Joanna d' Arc** Podaj nazwę miasta B - ...**Paryż**..... (główne miasto krainy o nazwie Ile-de-France).

Podaj nazwę miasta C - ...**Reims**... i wyjaśnij jednym zdaniem na czym polegało jego znaczenie w ówczesnej Francji - **miejsce koronacji królów Francji**..

Podaj nazwy księstw zaznaczonych na mapie numerami: 1 -**Flandria**.....

2 -**Gujenna**..... , 3 -**Burgundia**.....

Wyjaśnij co oznacza pogrubiona niebieska linia na mapie oznaczona cyfrą 4 -

.....granica z cesarstwem rzymskim narodu niemieckiego.....

ZADANIA DO MAPY C 48 pkt

„WSCHÓD”

Stamtąd przyszła na Zachód porcelana, jedwab, i proch, również wschodnią proveniencję mają bawełna, druk i matematyka ale stamtąd nadeszli także dzicy Hunowie i straszni „jeźdźcy Tartaru”. Jedni i drudzy zabrali ze sobą „pasażera na gapę” stworzenie o nazwie *Yersinia pestis* – bakterię wywołującą dżumę dymieniczą, która dwukrotnie omal nie doprowadziła do zagłady populację nie tylko Europy. Covid 19 wielkich poprzedników miał !

Numerami od 1 -20 zaznaczono na mapie miejsca mocno związane z historią średniowiecznej Europy. Rozszyfruj o jakich 14 z nich mowa poniżej - podaj ich nazwy, numer jaki mają numer na mapie oraz odpowiedz w kilku wypadkach na dodatkowe pytania

podpowieź	numer	nazwa miejscowości
stolica Wielkiego Chanatu (od Ugedeja)	15	Karakorum
stolica kalifatu	3	Bagdad
siedziba Wielkiego Chana od czasów Kubiłaja	13	Chanbałyk (Pekin)
stolica następców Batu-chana	17	Saraj
zniszczony w roku 1240.. główny od IX w. gród Rusi	1	Kijów
stolica państwa zniszczonego przez Tamerlana w 1398 r	12	Delhi
stolica Tybetu od VII w.	9	Lhasa
jedno z największych chińskich miast już od czasów dynastii Tang (ok. 1 mln)	11	Kanton
siedziba władców zwanych <i>tenno</i> (od 710 r.)	8	Namara
stolica Timura Lenka	6	Samarkanda
miejsce klęski sułtana Bajazyta w bitwie z Tamerlanem, podaj rok bitwy - ...1402...	2	Angora (Ankara)
stolica Chorezmu niszczone zarówno przez Czynhis-chana jak i Tamerlana	5	Urgencz
rezydencja patriarchów prawosławnych od 1309 r.	18	Moskwa
stolica państwa Czoson od schyłku XIV w.	19	Seul

(do dzisiaj)		

Zaznaczone liczbami rzymskimi zostały „dzielnice” mongolskie – tzw. „ułusy”. Podaj imiona synów Czyngis-chana, którym ojciec wyznaczył poszczególne dzielnice – wpisz je przy odpowiednich numerach. Dwa z zaznaczonych obszarów zdobyli już po śmierci Temudżyna jego wnukowie.

Wstaw znak X przy władcy, którego państwo w historii znane jest jako Złota Orda.

I) Batu X	IV) Czagataj
II) Ugedej	V) Hulagu
II) Tołuj	VI) Dżoczi

akweny (odpowiedź „ocean” nie będzie uwzględniana):

A. Morze Żółte	D. Morze Azowskie
B. Bajkał	E. Zatoka Perska
C. Morze Aralskie	F. Zatoka Bengalska

wielkie rzeki :

a. Dniepr	e. Jangcy
b. Wolga	f. Ganges
c. Irtysz	g. Indus
d. Amur	h. Tygrys